

PROKOFIEV sonatas

Sergei Prokofiev created his vivid music in a century marred by war and death. The two piano sonatas on this recording were written during two world wars; still they radiate belief in life as a creative power. Pianist Steffen Horn here gives a compelling account of historical events.

Sergei Prokofiev skapte sin levende musikk i et århundre preget av krig og død. De to sonatene på denne innspillingen oppstod i to verdenskriger, men uttrykker like fullt tro på livet som en skapende kraft. Pianisten Steffen Horn gir her en blendende skildring av historiske hendelser.

STEFFEN HORN piano

2L²¹

Made in Norway 20©04 Lindberg Lyd AS

steffen horn

PROKOFIEV

steffen horn — PROKOFIEV SONATAS

The life and times of Sergei Prokofiev was to become heavily influenced by the dramatic historical events taking place in his life time. Europe, and especially his native Russia, underwent its bloodiest century yet, with economic depressions, two world wars and revolutions. Still, what formed the greatest strain to Prokofiev personally as a man and musician, was the physical and psychological terror of the Stalin era. Seen in this light it is something of an irony of history that Stalin and Prokofiev both died the same night in 1953.

The Stalin regime had an absolute grip on the Soviet people through a wide-ranging net of informants, summary arrests, trials and executions. The intelligentsia was made to suffer in a special way as the regime intended to use art and technology in its campaign of influence. The life-long struggle of composer Dmitriy Shostakovich is well documented, the strain on some of his Soviet colleagues is lesser known.

Prokofiev left his native country soon after the Revolutions of 1917 and settled in France, later in the US. However, he returned back to the Soviet Union in 1936, just as Soviet state terrorism was nearing its peak. His long period of absence was now used against him and he was soon accused of “formalism” and other unlikely and fictive crimes.

Contrary to Shostakovich, who absorbed terror directly into his music and attacked it from the inside, Prokofiev never fought the system head-on: instead he strived to influence his audience through appealing to the average Russian’s love for his Motherland’s history and art. In this respect the extremely tense political situation of the 1930’s was of some “help” to him, and in his monumental work for piano — the three War Sonatas (piano sonatas nos. 6, 7 & 8) — he refers directly to Lev Tolstói’s trilogy War and Peace. On this recording we are presented with the first of these three sonatas, **Sonata no.6** op.82 — a work characterised by an indomitable spirit, struggle and victory over inner as well as outer enemies. The tonal centre of A-major is omni-present as is the boundless formal structure of the entire setting and the intelligent display of Prokofiev’s two main weapons of music: Obstinacy and wit.

The fascinating **Sonata no.4** op.29 in c-minor is an entirely different matter. With its subtitle “from old note books” it is an example of Prokofiev’s revision skills. The original composition

had been written in 1908 during the reign of the last Tsar. However, Prokofiev re-wrote the entire piece in the Revolution year 1917, giving it a totally different and far more stringent shape. The work was given its first performance by the composer in 1918. The dark shadows of World War I and the October Revolution characterise the piece, but Prokofiev wouldn’t have been Prokofiev if he hadn’t given the work a heaven-storming and optimistic ending.

Prokofiev is one of the great piano music composers of all time. His refined and brilliant understanding of the instrument makes his music a gold mine for the sonorously sensitive interpreter. This is exactly what distinguishes Norwegian pianist **Steffen Horn** and his musical talent: a highly developed sense of sonority based on subtleness, sense of time and energy provide his interpretations with a most unusual power of expression and convincing authenticity. Horn has released several sensational recordings of well-known and lesser-known musical works, putting his refined musicality on display on behalf of the composers in the most compelling way.

Horn was born in 1976 and represents the younger generation of Norwegian top rated musicians. He studied at the Barratt Due Institute in Oslo with the Czech professor Jiri Hlinka, won a number of national and international prizes, and enjoys an active career as a recitalist and soloist all over Europe and Asia. Contrary to many of his peers he also takes a keen interest in rarely performed music, and has a particular love for the sonorous piano settings of the 19th and 20th centuries.

Culture is energy — a boundless collaboration

Statoil aims to use sponsorship and similar forms of cooperation to convey its values to customers, employees and the general public. The group’s involvement in such partnerships covers culture, sport, humanitarian assistance and environmental protection.

Through its collaboration agreements, Statoil strengthens both its partners and itself. That in turn provides mutual motivation and inspiration. New ideas often derive from inspiration, impulses and experiences. Statoil also sees culture as a source of such energy. The group has had long-term agreements with Norwegian cultural institutions, music festivals and young classical musicians since the early 1990s. With its international business interests, Statoil draws on the transcendent language of music as a mode of artistic expression.

Statoil’s sponsorship support has provided its recipients with a sound financial basis and full freedom to continue their artistic development. In return, the group has gained experiences, inspiration and values which have given much pleasure to its employees and business contacts.

steffen horn — PROKOFIEV SONATER

Sergei Prokofievs liv og kunstneriske virke kom til å bli sterkt preget av den dramatiske tid han levde i. Europa — og i særlig grad hans hjemland Russland — opplevde sitt mest dramatiske århundre, med blant annet økonomiske depresjoner, to verdenskriger og blodige revolusjoner. Likevel var det nok det fysiske og psykiske despoti som kjennetegnet Stalins terrorvelde i Sovjetunionen, som skulle få den mest direkte innvirkning på Prokofiev som menneske og musiker. Slikt sett er det også litt av en historiens ironi at Stalin og Prokofiev døde samme natt i 1953.

Stalin-regimet hadde et absolutt terror-grep om den sovjetiske befolkning gjennom et omfattende system av angivere, summariske arrestasjoner, rettssaker og henrettelser. Intelligentsiaen fikk kjenne skrekkveldet på en ganske særlig måte, ettersom maktøverne hadde sett seg ut kunstnerne som særlige verktøy i sin påvirkningskampanje. Komponisten Dmitrij Sjostakovitsj' årelange kamp er velkjent og veldokumentert i så måte — mindre kjent er de andre komponistenes ulike skjebner under Stalin-regimet.

Prokofiev på sin side forlot den unge sovjet-staten kort tid etter 1917-revolusjonene og tilbrakte mange år i Frankrike og USA. Imidlertid reiste han hjem igjen og bosatte seg for godt i Sovjetunionen i 1936, akkurat da statsterroren begynte å nå sine verste høyder. Den lange utlendigheten hadde naturlig nok satt spor i hans musikk, noe som gjorde ham til et naturlig mål for angrep om "formalisme" og lignende fiktive lyter.

I motsetning til Sjostakovitsj, som absorberte terroren direkte i sin kunst, tok ikke Prokofiev opp kampen mot regimet i sin musikk. Til gjengjeld gikk han inn for å ruste opp folket, blant annet gjennom å spille på den russiske befolknings sterke affinitet til sin historie og kultur. Den etter hvert tilspissede internasjonale konflikten mellom maktblokkene i Europa på 1930-tallet kom ham på sett og vis "til hjelp" i dette arbeidet, og i sine monumentale hovedverk for klaver, de tre Krigs-sonatene 6,7 og 8, spiller han direkte på forbindelsen med russisk historie og litteratur: Både tittel og innhold peker klart mot Tolstoj's "Krig og Fred". Av disse får vi her høre den første, **Klaversonate nr.6** op.82 – et verk preget av ubendig pågangsmot, kamp og seier, både over andre og over seg selv. Den tonale forankringen i A-dur er umulig å overhøre; like tydelig er den grensesprengende formstrukturen og to av Prokofievs viktigste musikalske våpen: Trassigheten og viddet.

Den fascinerende **Klaversonate nr.4** op.29 i c-moll er en helt annen historie. Med undertittelen "fra gamle skissebøker" er den et eksempel på Prokofievs evne og vilje til stadig forbedring av egne verker. Den opprinnelige versjonen ble skrevet i tsartidens Russland i 1908. Verket ble imidlertid skrevet fullstendig om i revolusjonsåret 1917, og fikk nå et strengere og langt mer dynamisk forløp. Sonaten ble urframført av komponisten selv i april 1918. De mørke skyene fra så vel første verdenskrig og revolusjonstiden preger verket, men Prokofiev ville ikke vært Prokofiev om ikke sonaten hadde fått en ubendig og ukuelig optimistisk avslutning.

Prokofiev er en av de store klaverkomponistene. Med sin forfinede og briljante forståelse av klaveret som instrument er hans musikk en gullgrube for klangbevisste pianister. Nettopp dette kjennetegner den norske pianisten **Steffen Horns** musikalitet: En sterkt utviklet sans for klanglig raffinement basert på varsomhet, tidsforståelse og energi, gir hans tolkninger en uvanlig uttrykkskraft og besnærer ved sin troverdighet. Horn har i en årrekke gjort seg bemerket med oppsiktsvekkende tolkninger og cd-innspillinger av både kjente og mindre kjente verker, der hans forfinede musikalske språk får tale fritt på komponistenes vegne.

Horn er født i 1976 og han representerer således den yngre garde norske elitemusikere. Han har studert på Barratt Due musikk institutt med professor Jiri Hlinka, vunnet flere store nasjonale og internasjonale priser, og er aktiv som pianist og solist over hele Europa og i Asia. I motsetning til mange av sine kolleger legger han også stor vekt på mindre kjent musikk, og han har en sterk forkjærlighet for den klangrike klavermusikken fra det 19. og 20. århundre.

Kultur er energi — et grenseløst samspill

Gjennom sponsorsamarbeid ønsker vi å formidle våre verdier til kunder, allmennheten og til våre ansatte. Vi har sponsorsamarbeid innenfor kultur, idrett, humanitær innsats og miljøarbeid. Gjennom samarbeidsavtalene styrker vi våre partnere og oss selv, noe som gir gjensidig motivasjon og inspirasjon.

Nye ideer kommer ofte som følge av inspirasjon, impulser og opplevelser. I Statoil ser vi også kulturopplevelser som en energikilde. Statoil har hatt langsiktige samarbeidsavtaler med kulturinstitusjoner, musikkfestivaler og unge musikere siden begynnelsen av 1990-årene. Som internasjonalt selskap bruker vi musikkens internasjonale språk som kunstnerisk uttrykksform.

Våre samarbeidspartnere har fått en trygg økonomi og full kunstnerisk frihet til å utvikle seg videre. I Statoil har vi fått opplevelser, inspirasjon og verdier som har gitt oss mye glede.

SERGEI PROKOFIEV

Sonate No. 4 op. 29 [D'après des vieux cahiers]

- 1 Allegro molto sostenuto 5:58
- 2 Andante assai 8:50
- 3 Allegro con brio, ma non leggiero 3:57

Sonate No. 6 op. 82

- 4 Allegro moderato 7:19
- 5 Allegretto 4:41
- 6 Tempo di valzer lentissimo 8:02
- 7 Vivace 6:38

steffen horn piano

recorded at Sofienberg church november 2003 by **Lindberg Lyd AS**
recording producer **Wolfgang Plagge** / balance engineer **Hans Peter L'Orange**
piano technician **Thron Irby Steinway** / editing **Jørn Simenstad**

photo **Ole Dyre Hesledalen** / text **Wolfgang Plagge** / graphic design **Morten Lindberg**

2L is the exclusive and registered trade mark of Lindberg Lyd AS 20©04 [NOMPP0403010]

www.2L.no

worldwide distributed by **Musikkoperatørene** and www.2L.MusicOnline.no

Supported by **Fond for Lyd og Bilde** and **STATOIL**
This production was captured with microphones handcrafted by **DPA** and monitored with equipment from **ELECTROCOMPANET** and **B&W**

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, hiring, lending, public performance and broadcasting of this record is prohibited

©2004 Lindberg Lyd AS

2121
WEB/qq

steffen horn piano

PROKOFIEV